

Załącznik
do uchwały Nr XXIX/370/12
Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle
z dnia 29 listopada 2012 r.

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych i Narkotykowych
na 2013 rok

Wprowadzenie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych został opracowany na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.1982r., ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29.07.2005r., ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29.07.2005r., Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015, Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 oraz w oparciu o diagnozę problematyki uzależnień i przemocy domowej na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle, stanowiącą **załącznik nr 1** do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych.

Gminny Program wynika również z „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009 – 2015” przyjętej Uchwałą Nr XLV/516/09 Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle z dnia 09.09.2009r.

Gminny Program realizowany będzie również w oparciu o ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990r., o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009r., o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003r., o działalności leczniczej z dnia 15 kwietnia 2011r., o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004r. oraz inne ustawy i przepisy prawne właściwe dla realizacji Programu.

Rozdział I. Priorytety i cele oraz zadania Programu.

Zadaniem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych jest prowadzenie szeroko rozumianych działań profilaktycznych, ograniczanie problemów wynikających z nadużywania alkoholu, uzależnienia od alkoholu i narkotyków, jak również przeciwdziałanie marginalizacji społecznej, wykluczeniu społecznemu oraz wspomaganie reintegracji społecznej i zawodowej. Na podstawie obowiązujących przepisów prawnych określonych w punkcie I Gminnego Programu (ze szczególnym uwzględnieniem art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.1982r., art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29.07.2005r.) oraz diagnozy problematyki uzależnień i przemocy domowej na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle, stanowiącej załącznik nr 1 do Gminnego Programu określono priorytetowe kierunki działań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problematyki uzależnień.

Za priorytety w działaniach profilaktycznych Gminy uznaje się:

I. Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży.

cele szczegółowe:

1. Poszerzanie oferty realizowanych programów, posiadających rekomendacje;
2. Promowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego;
3. Poszerzanie wiedzy społeczności lokalnej ukierunkowanej na zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie;
4. Poszerzanie wiedzy rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci;
5. Poszerzanie wiedzy osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości alkoholu oraz obowiązujących przepisów prawnych;

Wskaźniki:

1. Liczba rekomendowanych programów profilaktycznych w ramach Gminnego Programu.
2. Ocena wiedzy w przedmiotowym zakresie przez odbiorców działań (społeczność lokalną, rodziców, sprzedawców napojów alkoholowych).
3. Zmiana postaw społeczności lokalnej, rodziców, sprzedawców napojów alkoholowych wobec substancji psychoaktywnych.

Zadania:

1. Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych;
2. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych;
3. Prowadzenie kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie;
4. Szkolenie rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci;
5. a) Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych;
b) Prowadzenie różnych cyklicznych działań profilaktycznych (np. Miniolimpiada dla dzieci i młodzieży, Happening Profilaktyczny, Turniej/Przegląd Profilaktyczny Szkół Gimnazjalnych o tematyce profilaktycznej, Konferencja Profilaktyczna itp.).

II. Pomoc dzieciom i członkom rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy domowej.

cele szczegółowe:

1. Stwarzanie warunków do prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową, wyrównywanie ich szans oraz zwiększanie dostępności do pomocy socjoterapeutycznej i psychologicznej;
2. Stwarzanie możliwości wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową;
3. Zwiększanie kompetencji osób pomagających dzieciom i pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień oraz przemocą domową;
4. Poprawa funkcjonowania dorosłych członków rodzin osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie;

Wskaźniki:

1. Dostępność do placówek pomocowych, w tym do pomocy socjoterapeutycznej i psychologicznej dla dzieci i młodzieży.
2. Ocena kompetencji własnych osób pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień oraz przemocą domową
3. Ocena oferty pomocowej przez dorosłych członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkotykowym.

Zadania:

1. a) Wspieranie istniejących świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych;
b) Organizowanie spotkań integracyjnych dla podopiecznych świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych;
2. Organizacja wypoczynku z programem profilaktycznym (alkohol, narkotyki, przemoc) dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy;
3. Szkolenie osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą domową;
4. a) Prowadzenie punktów informacyjno – konsultacyjnych oraz zajęć edukacyjnych i grup wsparcia dotyczących szkodliwości substancji psychoaktywnych;

- b) Prowadzenie działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową;
- c) Wspieranie zatrudnienia socjalnego, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych lub innych form aktywizacji zawodowej dla członków klubów integracji społecznej.

III. Ograniczanie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki) oraz doświadczania lub stosowanie przemocy.

cele szczegółowe:

1. Zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej;
2. Zwiększanie wiedzy na temat szkód zdrowotnych wynikających z picia szkodliwego i uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz na temat przemocy w rodzinie, jak również wspieranie instytucji z terenu Gminy zajmujących się problematyką uzależnień, w tym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

Wskaźniki:

1. Ocena oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej.
2. Ocena wiedzy na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów używania przez adresatów działań.

Zadania:

1. a) Dofinansowywanie prowadzonych programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej;
 - b) Szkolenie specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień;
 - c) Szkolenie osób pracujących z osobami stosującymi przemoc oraz doświadczającymi przemocy;
2. a) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących działania alkoholu i ryzyka szkód;
 - b) Szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania picia szkodliwego i podejmowania interwencji;

- c) Wspieranie instytucji z terenu Gminy w zakresie zakupu drobnego wyposażenia np. alkomatów lub narkotestów;
- d) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- e) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie.

IV. Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych.

cele szczegółowe:

1. Ograniczanie dostępności do napojów alkoholowych poprzez określanie limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz wprowadzenia zakazu sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych w niektórych miejscach i obiektach na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle ze względu na ich charakter (w odrębnych Uchwałach Rady Miasta);
2. Monitorowanie sprzedaży alkoholu na terenie Gminy;

Wskaźniki:

1. Ocena dostępności do napojów alkoholowych poprzez stosunek liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych w stosunku do maksymalnej liczby punktów sprzedaży określonych w uchwale Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle.
2. Ocena stanu na terenie gminy w zakresie dostępności napojów alkoholowych dla osób nieletnich.

Zadania:

1. Opiniowanie wniosków, projektów uchwał oraz przygotowywanie projektów Uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie;
2. a) Sprawowanie kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- b) Prowadzenie badań dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych np. pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim;
- c) Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych pod kątem obowiązujących przepisów prawnych, jak również sprzedaży alkoholu nieletnim.

W zakresie realizacji **Priorytetu IV** podejmowana będzie współpraca z Komendą Powiatową Policji, Wydziałem Działalności Gospodarczej oraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Strażą Miejską i z Inspekcją Handlową, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom **nieletnim** oraz **nietrzeźwym** oraz przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi, w tym zasad

wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz przeprowadzania kontroli w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

V. W celu prowadzenia skutecznych działań w ramach Gminnego Programu konieczne jest przygotowywanie rzetelnej diagnozy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych na terenie Gminy, a co za tym idzie niezbędne jest cykliczne prowadzenie badań społecznych na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów używania, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.

Osiągnięcie określonych powyżej celów możliwe będzie poprzez realizację szczegółowo określonych powyżej zadań w trybie określonym w **załączniku nr 2** do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych przy udziale wskazanych tam realizatorów. Działania te kierowane są do całej społeczności lokalnej. Istotnym elementem Gminnego Programu ujmującym zakres priorytetów jest dofinansowanie działalności świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych, których standard został określony w **załączniku nr 3** do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych.

Rozdział II. Realizatorzy i współrealizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych:

1. Wydział Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia Urzędu Miasta w zakresie koordynacji niniejszego Programu,
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie - Koźlu w zakresie integracji społecznej,
3. Miejski Zarząd Oświaty i Wychowania w Kędzierzynie - Koźlu, w zakresie informacji edukacji młodzieży szkolnej,
4. Wydział Działalności Gospodarczej w zakresie wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz kontroli przestrzegania zasad korzystania z tych zezwoleń,
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szczególności w zakresie określonym w art. 4¹ ust. 3 oraz art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.1982r.,
6. Straż Miejska,
7. Jednostki organizacyjne Gminy,

8. Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie – Koźlu,
9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wraz ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,
10. Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
11. Określone zadania mogą być realizowane we współpracy z podmiotami nie zaliczonymi do sektora finansów publicznych (stowarzyszenia i fundacje).

Rozdział III. Środki na realizację Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych oraz zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Środki finansowe na realizację Gminnego Programu, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące tę sprzedaż podmioty gospodarcze, określa uchwała budżetowa na rok 2013.
2. Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniach komisji w wysokości **20% minimalnego wynagrodzenia** za pracę należnego pracownikom zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, ustalonego wg. odrębnych przepisów. Liczba posiedzeń Komisji w danym miesiącu wyniesie nie więcej niż trzy. Wynagrodzenie za dany miesiąc ustalone j. w. z uwzględnieniem stawki minimalnego wynagrodzenia obowiązującej w tym miesiącu, wypłacane będzie w następnym miesiącu. Dodatkowo członkowie Komisji pełnić będą raz w tygodniu dyżur, podczas którego udzielać będą porad zainteresowanym mieszkańcom miasta. Dyżury te będą nieodpłatne.

DIAGNOZA

do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na rok 2013

Diagnoza dokonana została na podstawie danych uzyskanych z jednostek i organizacji zajmujących się problematyką uzależnień na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle takich jak np. Komenda Powiatowa Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, zakłady opieki zdrowotnej oraz Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak również w oparciu o przeprowadzone na przełomie miesiąca listopada i grudnia 2011 roku badanie społeczne wśród dzieci i młodzieży ze szkół z terenu Kędzierzyna – Koźla, przeprowadzone w miesiącu grudniu 2008 roku szacowanie liczby problemowych użytkowników narkotyków w Kędzierzynie – Koźlu oraz przeprowadzone na przełomie miesiąca listopada i grudnia 2011 roku badanie społeczne dot. aspektów działań profilaktycznych realizowanych w szkołach i środowisku lokalnym oraz oddziaływań wychowawczych w domu rodzinnym (klasy VI szkół podstawowych oraz I i III szkół gimnazjalnych).

Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie - Koźlu odnotowała następujące interwencje:

I. Procedura „Niebieska Karta” /na terenie powiatu/:

	2011	01.01.-31.08. 2012
ilość przeprowadzonych interwencji domowych	1809	1102
- w tym dotyczących procedury	130	30
ilość sprawców przemocy domowej	140	32
- w tym kobiety	1	3
- w tym mężczyźni	139	29
- w tym osoby nieletnie	0	0
ilość sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu	78	18
- w tym kobiety	2	0
ilość sprawców przemocy domowej zatrzymanych w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych KPP	78	15
- w tym kobiety	2	0

II. Wykroczenia porządkowe:

	2011	01.01.-31.08. 2012
ilość ujawnionych wykroczeń porządkowych skierowanych do Sądu Rejonowego celem rozpatrzenia	293	233
- w tym art. 43 ust 1 i 3 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości	107	98

III. Policyjny Telefon Zaufania 483-87-88:

	2011	01.01.-31.08. 2012
ilość zgłoszeń w tym:	8	8
udzielonych informacji dot. sytuacji prawnych, porad konsultacji	5	7
informacji dot. przemocy domowej	2	0
informacji dot. osób uzależnionych od alkoholu	1	0
informacji dot. osób używających środków narkotykowych	0	1

Zgodnie z informacją przekazaną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie – Koźlu:

Liczba rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą MOPS	2010	2011	I półrocze 2012
- liczba osób w tych rodzinach	444	448	406
- w tym nieletnich	92	61	51

Rodziny te korzystają z następujących form pomocy, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.:

- zasiłki celowe (na zakup odzieży, opału, leków, na żywność w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”),
- zasiłki okresowe (z tytułu bezrobocia, długotrwałej choroby lub niepełnosprawności),
- dożywianie dzieci w świetlicach socjoterapeutycznych i środowiskowo-socjoterapeutycznych (w 2009 roku 149 dzieci, w 2010r. 136 dzieci, w 2011 roku 137 dzieci, w I półroczu 2012r. 98 dzieci),
- praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych oraz poradnictwo specjalistyczne Psychologicznego Punktu Pomocy Rodzinie (specjalista z zakresu psychologii, specjalista terapii uzależnień i specjalista pracy z rodziną),
- usługi jadłodajni w Domach Dziennego Pobytu przy MOPS (w 2009r. 197 osób, w 2010r. 156 osób, w 2011 roku 187 osób, w I półroczu 2012r. 152 osoby).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2011 roku objął specjalistyczną pracą socjalną konsultanta ds. uzależnień 32 osoby, a w I półroczu 2012r. 15 osób z problemem alkoholowym. Prowadzone były trzy grupy psychoedukacyjne, których celem było dostarczenie wiedzy o chorobie alkoholowej, wspieranie klientów w utrzymywaniu abstynencji alkoholowej, mobilizowanie do podejmowania leczenia odwykowego, organizowanie czasu wolnego, promowanie trzeźwego stylu życia, zapobieganie zachowaniom agresywnym, włączanie do programów aktywizacji zawodowej, odbudowa umiejętności życia w społeczności lokalnej oraz pełnienia ról społecznych, w tym nawiązywania poprawnych kontaktów interpersonalnych. Przeciętnie w jednym spotkaniu uczestniczyło ok. 5 osób. Od dnia 01.03.2012r. działania konsultanta ds. uzależnień na rzecz osób z problemem alkoholowym nie są podejmowane.

Rodzaje udzielanej pomocy specjalistycznej	2011	I półrocze 2012
Porady i konsultacje	2192/756*	2617/261*
Spotkania indywidualne	72/34*	47/7*
Spotkania grupowe	125/12*	10/6*
Skierowanie na leczenie odwykowe	13	9
Interwencje w środowisku	81/2*	21/8*

* - specjalistyczna pomoc udzielana osobom z problemem alkoholowym

Osoby utrzymujące abstynencję alkoholową są włączane do programu aktywizacji zawodowej w ramach Klubu Integracji Społecznej a osoby bezdomne utrzymujące abstynencję mają możliwość korzystania z „Programu wychodzenia z bezdomności”.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Is-med” w Kędzierzynie – Koźlu w ramach Poradni dla osób Uzależnionych i Współuzależnionych, w roku 2012 (w okresie styczeń – sierpień 2012r.) prowadził terapie indywidualne i grupowe dla osób dorosłych w zakresie uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu:

- liczba osób objętych leczeniem w Poradni – 31, w tym po raz pierwszy 7 osób
- liczba osób uzależnionych 18 objętych leczeniem, w tym kobiety 4,
- chorych z problemem alkoholowym 17 osób, w tym po raz pierwszy 4 osoby,
- chorych z problemem narkotykowym 1 osoba, w tym po raz pierwszy 1 osoba,

- osoby objęte leczeniem w wyniku nałożonego przez sąd obowiązku - osób,
- liczba osób współuzależnionych objętych leczeniem – 12,
- liczba osób skierowanych na leczenie szpitalne – 1,
- liczba porad telefonicznych – 0,
- liczba osób przebadanych alkomatem – 0,
- średnia liczba osób uczestniczących w zajęciach grupowych:
 - grupa destrukcji 3-6 osób,
 - grupa psycho-edukacyjna 3-6 osób,
 - grupa dla współuzależnionych 6-7 osób.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SENSIMED” w Kędzierzynie – Koźlu w ramach Poradni Odwykowej w roku 2012 (do 31.08.2012r.) objął leczeniem w zakresie uzależnień:

- osoby objęte leczeniem w zakresie uzależnień – 320 osób, w tym po raz pierwszy – 101 osób,
- liczba przyjętych osób z problemem alkoholowym – 308 osób, w tym po raz pierwszy – 93 osoby,
- liczba przyjętych osób z problemem narkotykowym – 12 osób, w tym po raz pierwszy – 8 osób,
- liczba osób objętych leczeniem w wyniku obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu nałożonego przez sąd – 32 osoby,
- liczba osób współuzależnionych – 31 osób.

Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „B-med” w Kędzierzynie – Koźlu w ramach Poradni Uzależnień i Współuzależnień, w roku 2012 (do dnia 17.09.2012r.) poinformował, że objął leczeniem:

- w zakresie uzależnień 1300 osób, w tym po raz pierwszy 120 osób,
- liczba osób uzależnionych objętych leczeniem – 1300, w tym kobiety - 700,
- liczba osób współuzależnionych objętych leczeniem – 50,
- ogółem przyjętych z problemem narkotykowym – 4,
- liczba osób skierowanych na leczenie szpitalne – 35,
- liczba porad telefonicznych – 60,
- liczba osób przebadanych alkomatem – 60,
- liczba osób uczestniczących w zajęciach grupowych:
 - grupa Destrukcja – 9 osób,
 - grupa w fazie intensywnej – 9 osób,
 - grupa w fazie pogłębionej – 10 osób.

	NZOZ IS-MED		NZOZ B-MED		NZOZ SENSIMED	
	2011 (I-VIII)	2012 (I-VIII)	2011 (I-IX)	2012 (I-IX)	2011 (I-IX)	2012 (I-VIII)
liczba osób objętych leczeniem - w tym po raz pierwszy	42 14	31 7	2100 130	1350 b.d.	417 145	320 101
osoby uzależnione objęte leczeniem - w tym kobiety	25 6	18 4	1400 b.d.	1300 700	364 58	320 b.d.
osoby współuzależnione objęte leczeniem	7	12	700	50	53	31
liczba osób skierowanych na leczenie szpitalne	0	1	12	35	b.d.	b.d.

Samodzielny Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych im. ks. bp. Józefa Nathana w Branicach poinformował, że:

	2011	2012 (na dzień 06.09.2012r.)
liczba osób z terenu K-Koźła objęta leczeniem w tym:	286	183
- po raz pierwszy		
- kobiet	163	113
- nieletnich	1170	680
liczba osób z problemem alkoholowym przyjętych do szpitala	100	62
- w tym po raz pierwszy	45	36
liczba osób z problemem narkotykowym przyjętych do szpitala	5	0
- w tym po raz pierwszy	3	0
liczba osób z problemami alkoholowymi i narkotykowymi przyjętych do szpitala w wyniku obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu nałożonemu przez sąd	3	2

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MONAR Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny w Zbicku poinformował, że w latach 2011-2012 leczone były w sumie cztery osoby uzależnione od narkotyków z terenu Kędzierzyna – Koźła w tym 1 kobieta. Spośród 4 pacjentów trzy osoby leczone były w Ośrodku po raz pierwszy. W filii Ośrodka, która znajduje się w **Graczach**, zgodnie z uzyskana informacją, w latach 2011-2012 nie przebywał żaden mieszkaniec Kędzierzyna – Koźła.

Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych nie prowadzi statystyk w zakresie danych zbieranych do diagnozy (pismo OLO l.dz. 2636/12 z dn. 19.07.2012r.).

Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

	2010¹	2011¹	2012 (do 31.08.2012r)¹
Liczba posiedzeń	37	38	27
- ilość rozpatrzonych spraw ²	194	199	144
- liczba wysłuchanych osób	860	1021	592
Zakończenie spraw:	177³	196³	112³
- umorzenie	50	81	40
- zawieszenie	53	65	42
- przekazanie akt do sądu	74	50	30
Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	115	109	71
- pozytywnie	99	95	51
- negatywnie	0	1	1
- jednorazowe	16	13	19

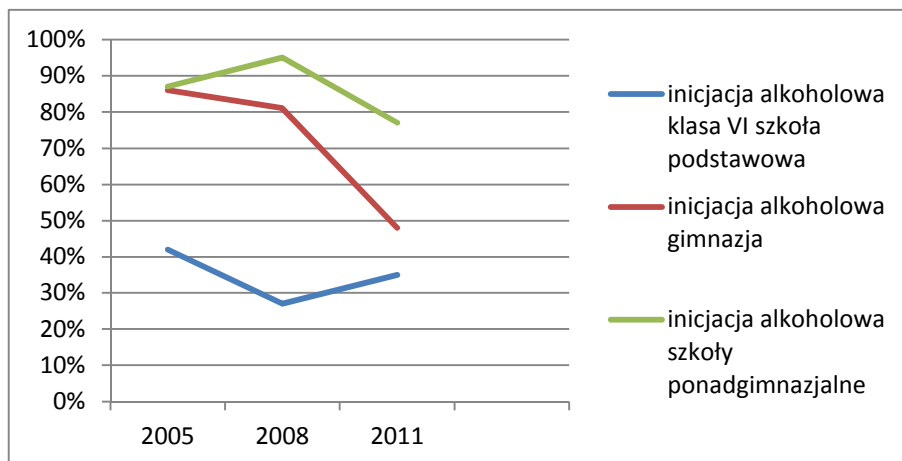
¹ – Komisja spotyka się trzy razy w miesiącu,

² – każda sprawa jest przez Komisję rozpatrywana kilkakrotnie

³ – niektóre sprawy są kilkakrotnie zawieszane

Na przełomie miesiąca listopada i grudnia firma **PENTOR Research International SA** na zlecenie Gminy przeprowadziła na próbie 1000 uczniów badanie społeczne dot. diagnozy używania przez uczniów klas VI szkół podstawowych, klas II szkół gimnazjalnych i klas II szkół ponadgimnazjalnych alkoholu, narkotyków oraz nikotyny, jak również doświadczania przemocy domowej przez tych uczniów wraz z analizą porównawczą z wynikami badań przeprowadzonych w roku 2005 i w roku 2008 oraz wynikami badań ogólnopolskich.

Wyniki przeprowadzonych w 2011 roku badań pokazały trend spadkowy w stosunku do badań przeprowadzonych w 2005 roku w zakresie uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, którzy deklarują że przeszli już oni inicjację alkoholową. Szczegółowo obrazuje to wykres nr 1.

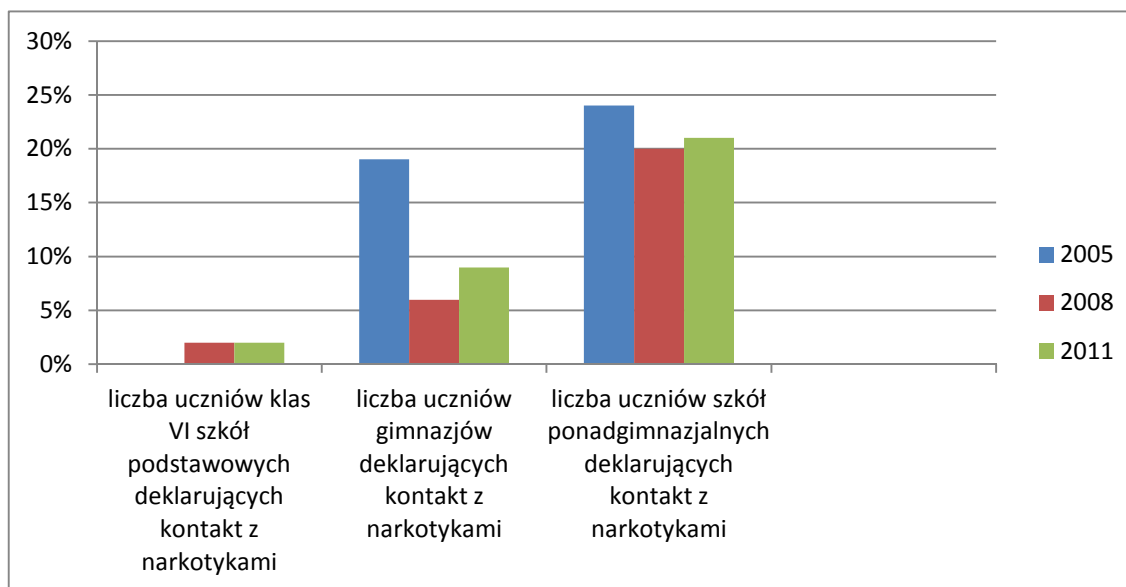
Wykres nr 1.

Zadawalający jest wynik pomiaru w zakresie wieku inicjacji alkoholowej tzn. wiek ten w stosunku do roku 2005 przesunął się z okresu pomiędzy 10 a 12 rokiem życia na okres nauki w gimnazjum, czyli pomiędzy 13 a 15 rokiem życia.

Zadawalająca jest również informacja, że spada liczba dzieci i młodzieży próbującej zakupić alkohol, a niepełnoletni uczniowie mają coraz większe problemy z zakupem alkoholu.

Tendencja wzrostowa obserwowana jest natomiast w zakresie inicjacji nikotynowej uczniów klas VI szkół podstawowych, w przypadku uczniów gimnazjów sytuacja jest stabilna, a tendencję spadkową obserwujemy wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Niepokojącą informacją jest wzrost częstotliwości sięgania po papierosy wśród uczniów, którzy już tego spróbowali.

Kwestię inicjacji narkotykowej uczniów w poszczególnych szkołach obrazuje wykres nr 2.

Wykres nr 2.

Zaobserwowano trend rosnący w przypadku uczniów, którzy dopuszczają możliwość sięgnięcia po narkotyki w przyszłości. Stabilizacja natomiast obserwowana jest w kwestii wieku inicjacji narkotykowej - nadal najczęściej młodzież sięga po narkotyki mając więcej niż 15 lat.

Wzrosła również liczba uczniów deklarujących, że w ich domach występuje przemoc w rodzinie.

Od roku 2008, kiedy to Gmina przystąpiła do projektu prowadzonego przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie wdrażania monitoringu problematyki narkotyków i narkomanii na terenie gminy, rokrocznie opracowywany jest raport w przedmiotowym zakresie. Od roku 2010 funkcjonuje Zespół do spraw monitorowania problematyki narkotyków i narkomanii na terenie miasta Kędzierzyn – Koźle powołany przez Prezydenta Miasta.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy stwierdzić można, że na terenie Gminy **występują następujące problemy**, które powinny znaleźć odzwierciedlenie w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na rok 2013:

1. Dostępność i używanie alkoholu i narkotyków wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy.

Wyniki badań z 2011 roku pokazują, że obserwujemy trend spadkowy w zakresie spożywania alkoholu przez uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, jednakże wśród uczniów szkół podstawowych odnotowano niewielki wzrost. Wzrosła również liczba osób deklarujących używanie substancji psychoaktywnych w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

REKOMENDACJE:

- prowadzenie dalszych działań profilaktycznych skierowanych do uczniów, zmierzających do opóźnienia wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej oraz ograniczenia częstotliwości sięgania po alkohol i substancje psychoaktywne,
- prowadzenie działań skierowanych do rodziców, mających na celu podniesienie ich kompetencji wychowawczych oraz przybliżenie im specyfiki wieku dojrzewania dzieci,

- włączenie rodziców w działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży, szczególnie uwrażliwienie ich na podawanie alkoholu dzieciom (z badań wynika, że miejscem inicjacji alkoholowej najczęściej jest dom rodzinny w trakcie rodzinnych uroczystości),
- prowadzenie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego,
- prowadzenie działań zmierzających do podniesienia świadomości społecznej na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz wzrostu odpowiedzialności za dzieci i młodzież (wzrost reakcji na sprzedaż alkoholu nieletnim),
- prowadzenie różnych działań profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miasta,
- edukacja sprzedawców napojów alkoholowych.

2. Duża liczba rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu i/lub narkotyków oraz dotkniętych problemem przemocy domowej.

Z informacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na terenie miasta utrzymuje się wysoka liczba rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą Ośrodka, jednocześnie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi dość znaczną ilość spraw zmierzających do nałożenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Wprowadzie z danych Komendy Powiatowej Policji wynika, że znacznie zmniejszyła się liczba interwencji domowych związanych z procedurą „Niebieskich Kart” oraz liczba sprawców przemocy, w tym sprawców pod wpływem alkoholu, jednakże problem ten nadal występuje na terenie miasta. Używanie substancji psychoaktywnych często skutkuje stosowaniem przemocy w rodzinie, oraz wystąpieniem różnych dysfunkcji wśród członków rodziny.

REKOMENDACJE:

- prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo-socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień oraz przemocą domową, gdzie prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne (których zadaniem jest kształtowanie właściwych postaw wśród podopiecznych) oraz zajęcia sportowe dla podopiecznych, jak również dzieci przebywające w świetlicy mają zapewniony posiłek,
- organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z programem profilaktycznym (alkohol, narkotyki, przemoc),
- prowadzenie punktów konsultacyjnych zarówno dla osób dotkniętych problemem uzależnienia od narkotyków, jak i problemem uzależnienia od alkoholu, dla osób współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego dla członków Klubu Integracji Społecznej,
- współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych problemem uzależnień oraz przemocy domowej,
- podnoszenie kompetencji osób pracujących na rzecz rodzin dotkniętych problemem uzależnień oraz przemocy domowej.

3. Dostępność do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dla ofiar i sprawców przemocy domowej.

Z informacji uzyskanych z zakładów opieki zdrowotnej prowadzących terapię dla osób uzależnionych wynika, że udzielane świadczenia realizowane są wyłącznie w ramach kontraktów zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia. W dwóch spośród trzech zakładów prowadzących terapię uzależnień prowadzone są oddziały dzienne (NZOZ „B-

MED” i ZOZ „SENSIMED”). Z uzyskanych danych wynika, że spada liczba osób objętych opieką poradni, jednakże trudno ocenić co jest powodem takiego stanu rzeczy. Mimo licznych prób nie udało się podjąć współpracy w zakresie poszerzenia oferty terapeutycznej skierowanej do osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków. Na terenie miasta od 2011 roku funkcjonuje punkt konsultacyjny dla rodzin osób uzależnionych od alkoholu, a od 2006 roku punkt konsultacyjny dla osób dotkniętych problemem narkotykowym, które częściowo poszerzają ofertę w pomocową dla mieszkańców miasta. Dodatkowo w ramach punktu konsultacyjnego dla osób dotkniętych problemem narkotykowym prowadzone są dwie grupy dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych – grupa wsparcia i grupa informacyjno-edukacyjna.

REKOMENDACJE:

- finansowanie programów terapeutycznych na poziomie ponadpodstawowym,
- szkolenie realizatorów oraz finansowanie programów skierowanych do osób używających substancji psychoaktywnych problemowo, nie mających charakteru terapii takich jak np. „Fred”,
- nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w celu rozszerzenia oferty o grupy wsparcia czy grupy o charakterze informacyjno-edukacyjnym.

4. Dostępność do napojów alkoholowych dla nieletnich.

Z wyników badań wynika, że dzieci i młodzież wciąż mają możliwość zakupu alkoholu na terenie miasta. Wprawdzie w porównaniu z badaniami z roku 2008 dostępność ta zmalała, jednakże nadal zakup alkoholu nie stanowi większego problemu. Młodzież coraz częściej do zakupu alkoholu wykorzystuje dorosłych, w tym starszych kolegów. Upoważnieni przez Prezydenta Miasta Kędzierzyn – Koźle członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracownicy Urzędu Miasta prowadzą także kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, ukierunkowane na sprzedaż napojów alkoholowych nieletnim. Formy kontroli są na bieżąco dopasowywane tak, aby ograniczać proceder sprzedaży alkoholu nieletnim. Kontrole takie odbywają się w miejscach szczególnie uczęszczanych przez młodzież w godzinach wieczornych.

REKOMENDACJE:

- prowadzenie działań zmierzających do podniesienia świadomości społecznej na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz wzrostu odpowiedzialności za dzieci i młodzież (wzrost reakcji na sprzedaż alkoholu nieletnim),
- edukacja sprzedawców napojów alkoholowych,
- prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- monitorowanie zjawiska sprzedaży napojów alkoholowych,
- współpraca z Komendą Powiatową Policji oraz Strażą Miejską w zakresie przeciwdziałania sprzedaży alkoholu nieletnim,
- podejmowanie działań zmierzających do ograniczania punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta.

**Tryb realizacji Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na 2013r.**

Sposób realizacji		Termin	Jednostka realizująca Gminy	Podmiot współpracujący
1	2	3	4	5
1.	Działania profilaktyczno – edukacyjne – ZADANIA: I.1. Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych; I.4. Szkolenie rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci; I.5.b. Prowadzenie różnych cyklicznych działań profilaktycznych (np. Miniolimpiada dla dzieci i młodzieży, Przegląd Szkolnych Form Profilaktycznych, Konferencja Profilaktyczna itp.).	2013r. Na bieżąco	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Miejski Zarząd Oświaty i Wychowania,	Realizatorzy programów, kampanii, jednostki organizacyjne Gminy, i inne
2.	Współpraca ze środkami masowego przekazu w zakresie promowania modelu „trzeźwego i wolnego od narkotyków życia”, prowadzenia społecznych kampanii informacyjnych dla mieszkańców miasta oraz ogłaszania informacji o otwartych konkursach ofert – ZADANIA: I.3 - Prowadzenie kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie; III.2.a. Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących działania alkoholu i ryzyka szkód; III.2.e. Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie.	2013r. Na bieżąco	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Promocji Miasta, Kultury i Sportu, Asystent ds. informacji publicznej	Środki masowego przekazu, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii i inne
3.	Szkolenia, konferencje i sympozja z zakresu uzależnień od alkoholu, narkotyków i przemocy oraz przestrzegania przedmiotowych przepisów prawnych – ZADANIA: I.5.a. Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych; II.3. Szkolenie osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom	2013r. Na bieżąco	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, Urząd Miasta i inne

	dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą domową. III.1.b. Szkolenie specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień; III.1.c. Szkolenie osób pracujących z osobami stosującymi przemoc oraz doświadczającymi przemocy; III.2.b. Szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania picia szkodliwego i podejmowania interwencji; IV.2.c. Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych pod kątem obowiązujących przepisów, jak również sprzedaży alkoholu nieletnim.			
4.	Zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz sprawców i ofiar przemocy – ZADANIA: III.1.a. Dofinansowywanie prowadzonych programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej;	2013r. Na bieżąco	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Zakłady opieki zdrowotnej
5.	ZADANIE: II.4.c. Wspierania zatrudnienia socjalnego, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych lub innych form aktywizacji zawodowej dla członków klubów integracji społecznej.	2013r. Na bieżąco	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy
6.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi – ZADANIA: I.1. Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych; II.1.a. Wspieranie istniejących świetlic socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych; II.1.b. Organizowanie spotkań integracyjnych dla podopiecznych świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych; II.4.a. Prowadzenie punktów informacyjno – konsultacyjnych oraz zajęć edukacyjnych i grup wsparcia dotyczących szkodliwości substancji psychoaktywnych. II.4.b. Prowadzenie działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i	2013r. Na bieżąco	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Organizacje pozarządowe, Stowarzyszenia

	rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową;			
7.	Finansowanie wydatków związanych z realizacją pozalekcyjnych zajęć sportowych –ZADANIA: I.2. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.	2013r. Na bieżąco	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Miejski Zarząd Oświaty i Wychowania, Publiczne Szkoły Podstawowe, Publiczne Gimnazja, Zespoły Szkół Miejskich, Organizacje pozarządowe, Stowarzyszenia, Jednostki Organizacyjne Gminy
8.	Kontynuowanie działalności świetlic środowiskowo - socjoterapeutycznych - ZADANIE II.1.a. Wspieranie istniejących świetlic środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych (w Publicznych Szkołach Podstawowych Nr 6, 11, 12, Zespołach Szkół Miejskich Nr 2,3,4 oraz Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1) II.1.b. Organizowanie spotkań integracyjnych dla podopiecznych świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych;	2013r. Na bieżąco	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia,	Miejski Zarząd Oświaty i Wychowania, Publiczne Szkoły Podstawowe, Publiczne Gimnazja, Zespoły Szkół Miejskich, Zespół Szkolno-Przedszkolny
9.	1. Kontynuowanie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 2. Współpraca z jednostkami zajmującymi się leczeniem odwykowym, wymiarem sprawiedliwości, policją 3. Orzeczenia biegłych – ZADANIA: III.2.c. Wspieranie instytucji z terenu Gminy w zakresie zakupu drobnego wyposażenia np. alkomatów lub narkotestów; III.2.d. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2013r. Na bieżąco	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Sąd , KPP, Biegli sądowi, Zakłady opieki zdrowotnej, inne
10.	ZADANIE: II.2. Organizacja wypoczynku z programem profilaktycznym (alkohol, narkotyki, przemoc) dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy;	2013r.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Zamówień Publicznych	Biura turystyczne, Agencje Turystyczno - Usługowe, Organizacje pozarządowe o statusie pożytku publicznego
11.	Zadania związane z diagnozą problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle –	2013r.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Agencje Badawczo – Informacyjne, Instytuty Badań oraz inni realizatorzy

	<p>ZADANIA:</p> <p>V. Prowadzenie badań społecznych na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów używania, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.</p> <p>IV.2.b. Prowadzenie badań dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych np. pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim.</p>			
12.	<p>Zmniejszenie dostępności do napojów alkoholowych - ZADANIE:</p> <p>IV.1. Opiniowanie wniosków, projektów uchwał oraz przygotowywanie projektów Uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie</p> <p>IV.2.a. Sprawowanie kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;</p>	2013r. Na bieżąco	Zgodnie z art. 12 i 18 ust. 8 ustawy z dnia 26.10.1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.)	Wydział Działalności Gospodarczej, Straż Miejska, Komenda Powiatowa Policji

Standard

światlicy środowiskowo - socjoterapeutycznej i socjoterapeutycznej

Świetlica środowiskowo- socjoterapeutyczna i socjoterapeutyczna jest alternatywną formą opieki nad dzieckiem w wieku szkolnym (szkoła podstawowa i gimnazjum) w jego najbliższym środowisku.

Cechą Świetlicy jest praca z dziećmi oraz rodzicami (opiekunami) wg założonego programu aktywizującego ich na rzecz własnego zdrowia i rozwoju. Świetlica współpracuje ze szkołą, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Program i metody pracy Świetlicy dostosowane są do zróżnicowanych potrzeb dzieci i rodziców.

Cele realizowane w Świetlicach:

Celem pracy Świetlicy jest oddziaływanie psychologiczno - pedagogiczne w stosunku do dzieci, a tym samym wyrównywanie szans na odpowiedzialne życie w społeczeństwie obywatelskim, a w szczególności:

- a) łagodzenie niedostatku wychowawczego w rodzinie i eliminowanie zaburzeń zachowania,
- b) odtworzenie naturalnej odpowiedzialności rodziny za los dziecka,
- c) promocja zdrowego stylu życia wśród dzieci i rodziców,
- d) wyrównywanie zaległości w nauce,
- e) rozwój zainteresowań i uzdolnień własnych,
- f) dożywianie dzieci .

Warunki organizacyjne:

1. Warunki lokalowe:

- a) co najmniej dwa niezależne pomieszczenia :
 - sala do zajęć wyrównawczych,
 - sala do zajęć socjoterapii grupowej, indywidualnej i rodzinnej,
- b) kuchenka lub przystosowany aneks kuchenny z możliwością przygotowywania prostych posiłków,
- c) sanitariaty.

2. Podstawowe wyposażenie placówki, aby mogła spełniać funkcje Świetlicy:

- a) stoliki, krzesła, sprzęt audiowizualny,
- b) zestaw komputerowy z oprogramowaniem edukacyjnym,
- c) materace do prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych,
- d) elementarny sprzęt sportowy do prowadzenia zajęć rekreacyjno - sportowych.

3. Dni i godziny pracy:

Świetlica powinna być czynna nie mniej niż:

- a) Środowiskowo-socjoterapeutyczna od poniedziałku do piątku - cztery godziny dziennie (40 godzin tygodniowo, w tym 8 godzin zajęć socjoterapeutycznych), za wyjątkiem okresu lipca – sierpnia, kiedy dopuszcza się pracę świetlicy w wymiarze 8 godzin dziennie, jednakże liczba godzin tygodniowo nie może przekroczyć 48, w tym 8 godzin socjoterapii.

- b) Socjoterapeutyczna od poniedziałku do soboty - cztery godziny dziennie (48 godzin tygodniowo, w tym 12 godzin zajęć socjoterapeutycznych), za wyjątkiem okresu lipca – sierpnia, kiedy dopuszcza się pracę świetlicy w wymiarze 8 godzin dziennie, jednakże liczba godzin tygodniowo nie może przekroczyć 56, w tym 12 godzin socjoterapii.
- c) 11 miesięcy w roku.

4. Kadra merytoryczna Świetlicy:

Świetlica powinna zatrudniać:

- a) nauczycieli, wychowawców do prowadzenia zajęć wyrównawczych z indywidualizacją nauczania,
- b) socjoterapeutów do prowadzenia grupowych zajęć socjoterapeutycznych z młodzieżą, rodzicami (opiekunami),
- c) liczba zatrudnionych winna być uzależniona od liczebności dzieci w placówce.

Świetlica może również zatrudniać wolontariuszy na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

5. Kwalifikacja (nabór) dzieci do Świetlicy:

1. Do Świetlicy kierowane są dzieci z problemami wychowawczymi (problemami przystosowania) bez poważniejszych zaburzeń osobowości, pochodzące z rodzin zagrożonych chorobą alkoholową, narkotykową, nadużywających alkoholu oraz rodzin, w których panuje przemoc.

2. Podstawą do przyjęcia dziecka do Świetlicy jest skierowanie wystawione przez pedagoga szkolnego, poradnię psychologiczno - pedagogiczną i inne specjalistyczne placówki.

3. Skierowanie dziecka do Świetlicy powinno zawierać podstawowe informacje o przyczynach skierowania dziecka do placówki, sytuacji rodzinnej.

Powyższe informacje winny być podstawą do opracowania indywidualnego planu pracy z dzieckiem, a także bieżącego kontaktu ze szkołą macierzystą dziecka oraz rodziną.

6. Dokumentacja Świetlicy:

Świetlica powinna mieć opracowane następujące dokumenty:

1. Statut Świetlicy.
2. Harmonogram zajęć.
3. Roczny tematyczny plan pracy wychowawczej .
4. Roczny tematyczny plan pracy socjoterapeutycznej,
5. Roczny tematyczny plan pracy zajęć sportowych,
6. Program pracy z rodzicami.

Świetlica prowadzi dokumentację dotyczącą dziecka:

1. Kartę ewidencyjną dziecka.
2. Listy obecności.
3. Dziennik zajęć.
4. Indywidualną kartę pobytu dziecka w Świetlicy.
5. Indywidualny plan pracy z dzieckiem.